

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх.№	51-554-06-3977
Дата	13 / 01 2026 г.

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на земеделието и храните

13.1.2026 г.

17 04
XV

X 0201-535/13.01.2026

Signed by: Olya Kirilova Todorova

ЧРЕЗ

Г-ЖА РАЯ НАЗАРЯН

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО

Г-Н ЛЮБЕН ИВАНОВ

**НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ ПГ НА „ПРОДЪЛЖАВАМЕ ПРОМЯНАТА -
ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ“**

На Ваш № 51-554-06-3977/15.12.2025 г.

Относно: Извършените проверки за т.нар. „фантомни“ овощни градини и изплащането на подпомагането за засегнатите земеделски стопани

**УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,**

В отговор на Вашия въпрос относно извършените през 2025 г. извънредни проверки за т.нар. „фантомни“ овощни градини и във връзка с изплащането по схема за държавна помощ „Помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия“, за щети от измръзване/слана върху площи със сливи, праскови/нектарини, ягоди, малини, бадеми, лешници, маслодайна роза, нар, смокини, орехи, ябълки, винени лозя, десертни лозя, круши, дюли, киви, дрян, арония“, прилагана през 2025 г. за земеделските стопани, пострадали от късни пролетни студове и слани, Ви уведомявам следното:

През периода м. февруари – м. април 2025 г. на територията на страната бяха регистрирани изключително неблагоприятни агрометеорологични условия, довели до сериозни щети върху земеделските култури, предимно трайни насаждения. Пролетните месеци се характеризираха с изключително динамичен температурен режим, включващ редуване на критично ниски отрицателни температури с положителни, наднормени стойности. В периода 7 – 11 април 2025 г., вследствие на нахлуване на арктична въздушна маса, на значителна част от територията на страната бяха отчетени обилни снеговалежи и минимални температури в диапазона от – 4 до – 7°C. Продължителното задържане на тези температури доведе до мащабни поражения върху земеделските култури в почти всички региони на страната. Констатирани бяха значителни щети върху цветове, завръзи, пъпки, леторасты и клонки при костилкови и семкови овощни видове, както и при орехи, бадеми, лешници, лозя, рапица и други култури.

В съответствие с действащата практика, ежегодно към областните дирекции „Земеделие“ функционират постоянно действащи експертни комисии, които извършват обследвания на земеделските култури и при необходимост издават констативни протоколи за 100% пропаднали площи вследствие на неблагоприятни климатични събития. С оглед компенсиране на нанесените щети Министерството на земеделието и храните е нотифицирало държавна помощ „Компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природно бедствие“, с номер SA.104672 (2022/N), администрирана от Държавен фонд „Земеделие“.

В рамките на кампанията за 2025 г. бяха подадени над 5 000 заявления от земеделски стопани за извършване на теренни проверки. Първоначалните резултати показаха, че са засегнати значителни по размер площи на територията на цялата страна. След анализ на издадените протоколи, включително придружаващия ги георефериран снимков материал, при част от насажденията бе установено, че видимо не са извършвани необходимите агротехнически мероприятия, а самите насаждения се намират в лошо агрономическо и фитосанитарно състояние. Като се има предвид, че размерът на финансовото подпомагане се определя на база остойностяване на променливите разходи по отглеждане на насажденията в тяхната пълнота, се наложи извършването на допълнително прецизиране на данните с цел защита на публичния ресурс и гарантиране, че помощта достига единствено до реално функциониращи земеделски стопанства.

В този контекст беше създадена междуведомствена работна група с моя Заповед № РД 09-598 от 20.06.2025 г., в качеството ми на министър на земеделието и храните, с участието на представители на Министерството на земеделието и храните, Държавен фонд „Земеделие“ и специализираните институти към Селскостопанската академия – Институт по овощарство – гр. Пловдив и Институт по земеделие – гр. Кюстендил. Работната група имаше за цел да извърши повторна проверка и анализ на представените констативни протоколи и приложените към тях геореферирани снимки в рамките на кампанията.

За периода 20 юни – м. ноември 2025 г. междуведомствената работна група е разгледала общо 15 119 парцела (19 065 ха), като 1 481 парцела (1 707 ха) не са получили

положително становище за изплащане на помощта. Причините за отказ са установена липса на извършени агротехнически мероприятия, невстъпили в плододаване, както и трайно неподдържани насаждения и с отдавна изтекъл амортизационен срок.

Следва да се подчертае, че в резултат на извършените проверки не са установени „фантомни“ овощни градини в смисъла на несъществуващи или фиктивно деклариран насаждения, а отказите за подпомагане се основават на конкретни, обективно установени несъответствия със изискванията за допустимост по схемата за държавна помощ.

Съгласно Указания за прилагане на схема за държавна помощ „Помощ за компенсиране на щетите по земеделските култури, причинени от неблагоприятни климатични събития, които могат да бъдат приравнени на природни бедствия“, за щети от измръзване/слана върху площи със сливи, праскови/нектарини, ягоди, малини, бадеми, лешници, маслодайна роза, нар, смокини, орехи, ябълки, винени лозя, десертни лозя, круши, дюли, киви, дрян, арония“, утвърдени с решение на Управителния съвет на Държавен фонд „Земеделие“ от 08.10.2025г., на подпомагане подлежат земеделски стопани които са включени в Регистър на одобрените констативни протоколи изготвен от междуведомствена експертна работна група.

Недопустими за подпомагане са земеделски стопани, които имат издадени констативни протоколи през 2025 г. за 100% пропаднали площи, чиито площи не са включени в горепосочения регистър, както и при установено неспазване на технологичните изисквания при отглеждането на културите и добрите земеделски практики, земеделският стопанин не се подпомага по настоящата държавна помощ.

Подпомогнатите по помощта земеделски стопани са 2 484, включени в Регистър на одобрените констативни протоколи с допустими площи за подпомагане, като оторизираната сума възлиза на 18 116 252 лв.

Министерството на земеделието и храните продължава да работи в тясно сътрудничество с Държавен фонд „Земеделие“ за приключване на процеса по изплащане на дължимите средства при спазване на принципите на законосъобразност, прозрачност и защита на интересите на реално засегнатите земеделски стопани.

13.1.2026 г.

X

Д-Р ГЕОРГИ ТАХОВ
МИНИСТЪР

Signed by: Georgi Shterev Tahov